

Apšetejams:

"Baltijas Semkopis" Administrācija, Mērs-Nīgas Ralku-celā № 14, Pušijāņu Gederta un beedra grahmatu-bodē. Bet tam Nīgā: Alberga, Kapteina un Trītes grahmatu-bodis un pēc kopmānā Lerchendorffa Iga, pilšehtas Ralku-celā № 13. Zītas pilšehtās: wifās grahm.-bodis, uš lauteem: pee pagastu-waldebim, mahžitajeem, skolotajeem, zc.

7. gads.

Rīgā, 6. majā.

Mašā ar preefubstīšanu par pafsti:

Ar Preefktumu: par gadu 3 rubl., beš Preefktuma 1 rubl. 60 kap.
Ar Preefktumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., beš Preefktuma 85 kap.

Mašā ešpēdīzījā un grahmatu-bodis faemot:

Ar Preefktumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., beš Preefktuma 1 rubl.
Ar Preefktumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., beš Preefktuma 55 kap.
Preefktums ween par gadu 1 rubl. 50 k., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinājums, 8 kap. par sīhlu rakstu rindim, nem pretim S. Mlunans, Jelgawā; Deepinš, Behtis; Salleneeks, Bauštā, un administrāzija, Rīgā.
Lihdi ar Baltijas Semkopi it nedelas isnahl Preefktums ar stahsteem un derigu laika-kaweklī; mašā 150 kap. par gadu, 80 kap. par pusgadu.

Wisaugstaks Manifests.

No Deewa išehtastības

Mehs, Aleksanders Greshais,

wifū Kreemu Keisars un Patwaldineeks, Polijas tehnišch Somijas Leelkrais u. t. t. u. t. t. t. t.

doram sinamu wifseem Muhfu ustizigajeem pawalstneekem.

Deewa neispehtijamam prahtam patizis, Muhfu mihlotā Tehwa flawas pilno waldbibu nobeigt zaur mozeneeka nahwi un Mums uslikt patwaldības swehto peenahkumu.

Padodamees liktena lehmumam un walšis mantofšanas likumam, Mehš Wisaugstakā Deewa preefškā šcho nastu ešam usnehmufšees breesmīgajā tautas wispabrigo fahpju un isbailu stunda, tani stwrajā tizibā, kā Wiašč, kas Mums waldbības darbu uslizis šchahdā grubtā puhtian laika, Mūs neatstahs ar Sawu wiswareno palhdšibu. Mehš ari tizam, ka deembijīgās tautas, kas wifā pafaulē pafihstama zaur sawu keisara mihlešibu un padewibu, fahstās luhgšanas isluhgšees Deewa swehtibu uš Mums un Mums gaidamo waldbības darbu.

Muhfu, Deewa meerā dufofchais Tehwš, kad no Deewa bij usnehmēs patwaldības waru Wizam ustizetaj tautai par labklahšanas, palika ustizis Sawam folijumam lihdi pafchāi nahwei un ar Sawam asnim apleezinaja Sawu augsto darbofšanas. Ne zaur waras stingreem nofajumeem, bet wairaf zaur laipnibu un lehnumu Wiašč isdarija Sawas waldbības leelako darbu — dšimto semneeku brihwolafchānu, jo Wizam isdewahs, uš lihdi darbibu ari peedabut semeš ihpafchneekus, muischneekus, kas weenumehr palkauša goda un labklahšanasahs balšei; Wiašč walsti nodibinaja teefu buhščānu, un Sawus pawalstneekus, kuseem wifseem beš nelahdas isščitščanas uš muščigeeem laikeem dahwaja brihwibu, aizinaja pee weetigās waldeš un atklahstās fainneezības wadiščanas. Wiza peemina lai ir swehtita mušču muščeeem.

Kreewijas waldbineeka negehlīgā un breesmīgā nonahwefšana, ustizigās tautas widi, kas bij gatawa, par Winu upuret sawu dšiwibu, zaur nezeenigeem un is tautas istumteem ir breesmigs, Kreewijā wehl nedstredis launa darbs un wifū Muhfu semi pildija ar štumjahm un isbailēm. Pafchās Muhfu leelajās štumjās Deewa balš mums pawehl, stingri stahwet waldbības ušdewumā, ustizibā uš Deewa nolehmumu un tizibā uš patwaldineeka waras spēhlu un pateefību, kuru Mehš ešam aizinati tautai par labu fargat un nostiprinat pret wifseem ušbrukumeem.

Lai wifū Muhfu ustizigo pawalstneeku ruhpu un isbailu nomahltās firdis, lai wifū tee, kas mihle sawu tehwi un kas augumu augumeem ir padewigi eedsintai Keisarīfai patwaldineeka warai, fanemahs duhšču. Wizas pawehni un zaur nepahraujamu fahri ar wizu fawenota, Muhfu seme alah jau peedšihwojuse leelus jukumus un pat grubtalahdās peemellejumās un breesmās ir eeguwufe flawu un waru, tizedama Deewam, kas nolem Kreewijas likteni.

Padodamees Muhfu leelajam ušdewumam, Mehš usajinam wifus Muhfu ustizigoš pawalstneekus, Mums un walstij kalpot tizibā un pateefībā — lai waretu isnihzinat negehligo dumpofšanas, kas Kreewiju aplahj ar launu — lai nostiprinat tiziba un tikliba — lai kreetni audsinatu behrus — lai isdelbetu nepateefību un neustizību — lai nodibinatu lahrtibu un pateefību to eestahšču darbā, kuras Kreewijai dahwaja winaš Rabdaris, Muhfu mihlotais Tehwš.

Dotš Sw. Peterburgā 29. aprīlī 1881. gadā pehž Kristus peedšimšanas, Muhfu waldbības pirmajā.

Originalu iraid mušču Keisarīfka Majestete Pafchi ar Sawu Augstu rolu parafstijufchi:

"Aleksanders".

1. marta nošeguma prozeše.

Apfuhdšības rakstu nupat ešam nobeigufchi. Utleet tadehl wehl pafneegt sīnas pahp pafchu teefahšanu.

Teefahšana notika teefas namā, Eiteinaja prošpektā starp Saharjewskajas un Šchpalernajas eelahm. Šchis teefas namš stahw faharā ar žetuma namu zaur garu, šchauru koridoru.

Teefas sahlē wareja tikt tikai zaur ihpafcham bilšetehm, kas bija dabujamas justizministerijā. Publīkas starpā bija redsamas šchahdas augstas perfonas: Oldenburgas prinziš Peteris, teefas leetu, kara un finanžu ministri, walšis padomes loželki Timahšewš, Grols, Dširowskiš un Lubofšimskis, tad leelako Kreemu amišču redaktori, "Times" un "Daily News" korespondenti u. z.

Pulksten 11 eenažja fewiščhā teefa; fenators Fučš ar 5 fenatoreem un 4 lahrtu aistahweem.

Teefas preefšneeks tika eeweš apfuhdsetos. Wifū azis nu greešahs uš durwim, pa kuru eenaht apfuhdseti, zits aij zita, pawaditi no šchandarmeem. Apfuhdsetee bija it meerigi, tikai Nīfalows un Helšmanna lihahs buht aishrahbti. Nīfalows, kā "Pet. Herolds" raksta, isflattijahs pehž ihsta "šmurgula". Mičailows ir stingris semneeks, kas aitahdu fahščokā un ušdens sabhahds isflatahš drihšaki kā apfahrt blandofchš strahdneeks, nešā tā kominardš (nihilistš). Šhelabowom un Šibaltšitščam gudri gihmji. Helšmanna ir Šchihdeete, reebigi nefmuka. Perowška ir mahžita dahma šmalši audšinata, un til drošči issturahs uš apfuhdseto benka, ka nomanams, wiza pirmo reiš wif nešefch tahdā weetā. Rahds šcho waronu ahriģais isflats, tahda ari wizu waloda: Nīfalows runā nedrošči, Šhelabowš un Šibaltšitščš drošči un stingri, Helšmanna dšeedadama un nešaidri, Perowška meerigi, drošči un šaidri.

Kad nolafija apfuhdšības rakstu, teefas preefšneeks usajinaja apfuhdsetos, dot šhlahas sīnas pahp sawu lahrtu wahrbu, tizibu un amatu. Šchos isflaidrojums telpas truhkuma dehl nešpehjam pafneegt pilnigi, bet tikai ihkumā ween pehž "Wal. Wehstnefča" peeminešim wairaf eewešrojamas weetas.

26. marta pirmā sehdeščanā Šhelabowš starp zitahm leetahm runaja šchitā: "25. martā is žetuma eš fenata fewiščhāi teefai eesneedsu rakstu, kura peemineeto teefu neafinu par kompetentu (peenahkofču), pahp mani špreešt teefu; jo šchi teefa ir waldbības teefa, un waldbibu eš šchini prozeše turu par sawu pretineezi, par sawu apfuhdsetaju, un tadehl domaju, ka starp mums, fožialdumpigo partiju, un waldbibu, war špreešt tikai wispahriga tautas teefa, waj nu zaur tainu nobahkofchānu, waj zaur lahrtigi un likumigi eezelku tautas weetneeku fapulzi. Pahpleezimats, ka šchi tagadeja teefa pret mums newar tikt isleetata, eš isteizu, ka tainības dehl un Kreemu likumu garā šchi prozeše buhtu nododama swehrinato teefai, kā kausču domu aistahwei, un luhdšu, lai manim dotu atbildi."

Teefas preefšneeks leel nolafit teefas špreedumu šchini leetā, ka Šhelabowa rakstis beš pamata un tadehl lahlah ne-eewešrojams; Šhelabowš ar šcho špreedumu weerā.

Teefas preefšneeks prafa Šhelabowam: "Woj ešeeet pareistizis?" uš to šchis atbild: "Eš ešmu gan pareistizibā krištis, bet noleedsu pareistizibu, lai gan atšihšu Kristus mahžības pamatus. Šcheem mahžības pamoteem manā tikumu apširā ir goda weeta. Eš tizu šchahs mahžības pateefibai un tainibai un atlahiti atšihstos, ka tiziba beš darba — ir nahwe, un ka katram ihštam, krištigam žilwekam jaharo par pateefību un par apšpeesto un wahjo kausču tainību, un ka wizam, ja wajadšigs, par to ari jazeefch; ta ir mana tiziba."

Teefas wirošfektetereš dara sinamu, ka 4 leezineeki naw atnahlufchi: trišš (Dworščizkis, Kulebjakins un Denifowš) tadehl ka tee pehž dahteru apleezibahm eewainoti un weens (Goldenbergš, kas pafšitams ij pehdežās leelās nihilistu prozešes) tadehl ka tas miris. Šhelabowš doma, ka Goldenberga nahwe, t. i. wina neatnahlščanas eemefliš, lihds šchim wehl naw peerahdita un tadehl luhds, ismeklet, waj Goldenbergš teefcham miris, un lahbas apleezības preefštam ir. Uš to teefas preefšneeks atbild, ka pahp Goldenberga nahwi atrodotees weena apleeziba peeminetās prozešes aktis.

Wifū apfuhdsetee, beš ween Nīfalowa, isfaka, ka Mičailowš naw peedaljees pre apšpreeščanas fapulžehm, kuras notureja fahwehřefchāhš korteli, Teleschnajas eelā.

Šibaltšitščš telofchā runā isflaidroja "Narodnajas Wolas" šlepenās fahbedribas mehřkus; Kad šchi partija 1874. un 1875. g. raudšija tuwotees pafchāi tautai, eš tam peekritu. Wani mehřli tikai pa dalai bija fožialistigi; eš gribeju laudis pajelt tā garigā, kā tikumigā sīnā. Ja

teefas, tā fahot, tehwiščhi buhtu isturejuščahš pret mušču partiju, tad tagad wif nešahweem teefas preefškā, kā tahdi, kas apfuhdseti Keisara šepkawības dehl. Manuš isgudrofšanas gara spēhluš tad buhtu warejuščhi isleetat tautas ruhneezibai, semkopības maščinu pahrlabofchānai u. t. t. par labu. Bet partija atšina, ka fahšč buhš we-dams tahdā sīnā, kā tas tagad daris; tadehl eš nehmōš nodarbotees ar šprahģstofču weelu isgatawofchānu, študeer-dams Kreemu, Wahju, Franžufču un Anglu rakstōš u. t. t."

26. marta wafara sehdeščanā ihpafču wehribu greeša uš fewi kontwoja kashs Luženko, fahidams: "Pehž oitrah bumbas mehšanas ezešlahm Keisaru palkawneeka Dworščizka kamanās. Kad nobrauzam pee titta, Keisara Majestete prafija Kulebjakīnam: "Waj eš eewainots?" Bet šchis neatbildeja. Keisars prafija no jauna: "Waj eš eewainots?" Uš to ritmeistars atteiza: "No mums naw ne runas, bet nošchelojam Jušču Majesteti." Wairaf Keisars nerunaja . . . Keisaru nonefam pilš, weenas durwis atdarījam, oitrah, kas bija aishlehgtagš, ar waru eelaušahm. Wif mums nahza leelkrais Mičails Nikolajewiščš, afaru pilnahm azim. Kad Keisaru nolitam gullā, leelkrais teiza: "Gita, behrni!" Nu ari mehš fahkam raudat un aishgahjam; bet nesinam, kā?"

27. marta sehdeščanā jo interefanta bija leetas prateju (generala Fedorowa, palkawneeka Šifowška u. z.) isklauščinafšana. Apfuhdsetajš Šibaltšitščš beechi peebalijahš, pretodamees leetas prateju isflaidrojumeem. Wiašč raudšija peerahdit, ka nodarbofchāhš ar dinamitu nebuht naw tahda bailiga leeta, kā to doma; wiašč ari teiza, ka isleetatās šprahģstofchās weelas tadehl eewainofchās til daudi kausču, ka tee loti beechi stahwejuščhi kopā, un ka eewainojumi bijufchi weegli!

28. marta sehdeščanā profurors N. W. Murawjewš runaja apfuhdšības runu. Wiašč eefahka pulksten 10 un 25 minūtēs preefšch pusdeenas un nobeidsa pulksten 5 un 40 minūtēs pehž pusdeenas. Pa starpam runatajš 3 reiles pusstundu atpuhtahš. Runatajš pahrrunaja 1. marta breesmu darbu un kausču fahrijinafchānu, kas zaur to želahš. Kreewija tagad pagehrot, lai nošedsneeki dabunot pelnito šodu. Katra apfuhdsetā nošegumu fewiščhi pahrrunajis, profurors wispehdigi pagehreja weenadu stingru šodu preefšch wifseem apfuhdseteem un nobeids runu, aishrahdidams uš to, ka tauta ešot ustiziga Keisara tronim un ka terroristu ženteeni nelo nepanahlfchot šchini sīnā.

Pehž tam runaja apfuhdseto aistahwi un tad ap pulksten 9 walarā Šhelabowš pats gandrihš wefelu stundu. Teefas preefšneeks beechi apfauja Šhelabowu. Walšis profurors uš to nelo negribeja atbildet; tadehl apfuhdseteem nu atlahwa pehdigo wahrbu aistahwetees. Is teem buhtu peeminams, ka Šibaltšitščš teefai darija sinamu, ka wiašč isgudrojis jaunu aparatu, ar to škreet pa gaisu. Teefa tad aishgahja fahrus, fahstahdit jautajumus. Rakti pulksten 1/21 teefa atkal isnahza, tika nolafiti fahstahditee 24 jautajeeni pahp apfuhdseto nošegumeem, un teefa atkal aishgahja, špreešt pahp atbildem. Pulksten 3 rakti nolafija šchis atbildes, un tad teefa aishgahja, špreešt špreedumu (šodu). Wifū apfuhdsetee tika nošefati uš nahwi zaur pafahřfchānu. Šcham špreedumam naw wajadšigs Keisara Majestetes apstiprinafšanas, tikai Perowškas dehl gan, tadehl ka ta no muischneeku fahrtas, un muischneeku fahrtas loželis, pehž pahstahwofcheem likumeem, tik ar Wisaugstaku apstiprinafchānu war šaudet fawas fahrtas ihpafchās teefības un priwileģijas. — Tiklihdi profurora un aistahwefaju runas buhš nodulatas "Wal. Wehstnefi", tad pehž eefpehjas pafneegsim ari is tahm dahšus šhikumus.

Saimneezības nodala.

Rahds wahrds pahp lopu un semes kopschānu.

(Stat. Balt. Semt. 17. numurā, Weigums.)

Šif leela starpiba pelnā parahdahš, kad wairaf waj mašaf lopu uštur pee weenada barības daudsuma, to ušrahdišš šchahdi šlaitki:

120 mahrz. laba feena teel weenreis dotas 10 gowim, kas to weena deena apehdihš, otrreis dotu tahdu pat feenu un tikpat daudš, 7 gowim un trescho reis, tahdu pat feenu un ta pat 120 mahrz., 5 gowim, aridsan preefš weenas deenas. Kā jau peenemš, katra gowš swer 600 mahrz. dšhwā swara un tahdai tadehš wajaga preefš pahrehterē tā fpehta atlihdšinaschanas 12 mahrz. baribas. Ja nu rehlinatum 1 mahrz. peena 1 1/2 fap. un peenentum, ta tahš 10 gowis labas peena dewejas, kas no katraš pahrejāhš ustura mahrzinas feena 1 mahrz. peena doš, tad dabujam fchahdu isnahkumu:

120 mahrz. feena teel apehdinatās uš:

	10 gowim.	7 gowim.	5 gowim.
No tahm 120 mahrz. feena teel ustura bariba isleetatš	120 mahrz.	84 mahrz.	60 mahrz.
Mittkums no minētā štaita	— " 36 "	— " 60 "	— " 60 "
Mileel uš ikkatru gowi	— " 5 1/7 "	— " 12 "	— " 12 "
Jadabon peena no tahm 120 mahrz. feena pawifam	— " 36 "	— " 60 "	— " 60 "
No weenas gowš jadabon	— " 5 1/7 "	— " 12 "	— " 12 "
Naudas eenehmums weena deena no tahm 120 mahrz. feena	— fap.	54 f.	90 f.
Naudas eenehmums no weenas gowš deena	— " 7 1/7 "	— " 18 "	— " 18 "
Naudas eenehmums par gadu (365 deenas) ja isdeenas 120 mahrz feena	— " 197,10 "	— " 328,50 "	— " 328,50 "
Naudas eenehmums no weenas gowš gada laikā	— " 28,15 7/7 "	— " 32,85 "	— " 32,85 "
Peena eenehmums par gadu no 120 mahrz. feena ja isdeenas 120 mahrz. feena	— " 4380 fop.)	— " (7300 fop.)	— " (7300 fop.)
Peena eenehmums par gadu no weenas gowš	— " 13,140 m.	— " 21,900 m.	— " 21,900 m.
Peena eenehmums par gadu no weenas gowš	— " 1877 1/7 "	— " 4380 "	— " 4380 "

Gowš gan dod, kā jau agrak minētš, aridsan tikai ustura baribas teefu dabujot, druzjā peena; bet tas nepelna eewehrošchanas, tadehš ka tas nenahš wis tad no baribas, ko tai reišā hauda, bet no fenat eetaupitā labuma, proti no taukeem u. t. t.

Dajši domā, ka fawus lopuš jau buhtu labi mitinafšā, ja tee, bet ta kufchifšā feena un faujinas miltu, ko retumš lopineem pafneedi, teem dod labi daudš falmu un pelawu. Bet tahdi nemaj neapdomā, zil maj baribas weelu atrodahš, tā falmōš, kā ari pelawāš un zil maj labuma wini pafneegufšā faweem lopineem.

Kad nu fchee, rija fchahweteē, gruhstaki uflaufejami jeb tamdehš aridsan gruhsti fagremojuamee falmi un pelawāš seemu gandrihš weenigā bariba, ko mahju lopi dabon, tad war taifni teift, ka no tahdas ufmitinafšchanas naw nefahda zita labuma, ka weenigi tas, fawus lopuš isfargat no bada nahwes. Tahda lopu mitinafšana naw neween glufchi nezilweziga, bet no tahdas ari lopa ihpafchneekš nefagaida ir ta mafakā labuma.

Muhfu semtopju mahju lopi, firgi, gowis un aitas ir, kā jau wifseem finamš, fahdu ehdeji. Bet tahda semtopja ftall un kuhstis, fufchā fawus lopuš ftikli mitina un labi neapfopj, tā tā wini fawa kermena swarā fahš eet atpafak, paleef lopi par galas ehdejeem, jo wahji mitinadams winfch toš peefpeefch, weenu daku fawas meefas preefš dšhwibas ufturefchanas nemš, jeb lai tee peetruhfstofcho summu baribas weelas aifnemtoš no weza fahjuma. Tahda nedabiga peefpeefchana, pa dakai no fawas meefas mitinatees, loti ruhsti atreebjahš, jo fcha no meefas nemta ufturefchanahš bariba iraid wifai dahrga un mafka daudš puhliu un ilgu laikā, kamehr to lopam atpafak atdod.

Dajšs labš semtopis wehl iraid tanis domās, ka tas nefo nefahfhot, kad ar wiza lopi seemu druzjā pagawē un noleefedami paleef puhkaini kā ešchi; gan jau pawafari falās ganibās to atkal atdabufchot. Bet peefchwojumi un eewehrojumi mahja, ka tahdš, kas tā rehlika, arweenu pahrehkfinahš un, ka wifš imahš winam par fahbdi. Tahdi lopi, kui tik wahji mitinatt, lai gan tiftu uš jo labahm ganibohm, tomehr newar ahtrakti atplaukt un atdabuf fawus fudufchōš jeb apehtōš taukus un gaku, ka tikai pehž 2 lihds 3 mehnefcheem. Tadehš aridsan patš no fewis protams, ka tahdi lopi ahtrakti nedoš tiftaudš peena, ka wini waretu dot, eekamš tee nebuhs pilnigi atfchirgufchi un atdabujufchi fawu pasaudeto swaru. Un tad nu wehl tas ja-eewehro, ka pehž ta laikā, kad gowis jau buhtu nu zil nezil atehdufchahš, fahš ganibas palikt arweenu wahfakāš un deenas ihfakāš, tā ka lops atkal wairš nedabon pilnigi pee-ehfi. No ta wifa gaischi jo gaischi redfams, ka tahdš semtopis nefahda labuma nepeeredš no faweem lopineem.

Ja teel gandš laistas labi mitinateš un fpehzigas gowis, tad tahš aridsan dod daudš wairaf peena un wairaf un fpehzigalus mehflus, nekā fahdas wahš mitufchāš, nefpehšā gandš isdšhtas gotinas. Tas iraid pamata likums, nemts no peedšchwujumeem un ismehginajumeem, kuru daretu eewehrot ikkatram, kas grib buht labš semtopis. Jau fen iraid zaur ismehginajumeem apleezinatš, ka 600 mahrz. smaga gowš, kura tika ehdinata ar flaidru feenu, isleetaja 7 mahrz. feena preefš wajadšigo fpehku eeguhschanas un wifu zitu atdewa atpafak kā mehflus. Tam ismehginajumam atkal nehma 120 mahrz. feena, kuru 24 ftundu laikā weenreis isehdinaja uš 10 gowim, otrreis uš 7 un trescho reis uš 5 gowim.

120 mahrz. feena isehdinatas uš:

	10 gowim.	7 gowim.	5 gowim.
No tahm 120 mahrz. tika isleetatš	120 mahrz.	84 mahrz.	60 mahrz.
Lopa kermenam par labu	70 mahrz.	49 mahrz.	35 mahrz.
Mittka mehflōš	50 "	71 "	85 "

Rihmiffa analife peerahdija, ka tee mehflī, kas atlika no peeminatehm 10 gowim, bija daudš nefpehzigakt, mafak fshahpeka dalas turedami, nekā mehflī no tahm peezahm gowim, kas tapat ufmitinateš ar 120 mahrz. feena. Tas isfkaidrojahš tahdā wihšē: 10 lopeem preefš fawas dšhwibas ufturefchanas tatfchu daudš wairaf baribas japahrehtre, nekā peezeem.

Tas patš, kas panahstš un eewehrots pee lopu barofchanas, aridsan buhtu ja-eewehro pee muhfu plawahm un tihumeem. Ja arween no wizeem anglus tikai dabuf gribam, bet uš tam muhs prahtš nemaj nenefahš, teem aridsan kaut zil atpafak, tad plawāš un lauzini fahš noleefet, paleef wahjaki un wahjaki un heidjot noko wairš negrib dot par muhfu puhliueem. toš plaujot arot un ezejot.

Lai fahle un labiba trefni augtu un laikā isgatawotos, tai wajag atrakt semē preefš fawas pahrtikas dafchadas weelas jeb baribu, tapat ka lopam fawa pahrtika jadabon. Kad nu augi no semes dafchu weelu sortes isfchž wairaf un tadehš weenu un to pafchu labibu beefchi fehjot fahš weena waj otra weela ta tā ta drihš pawifam peetruhkt, bet no augfchanas eet mafumā wifadā wihšē wifas derigatās baribas dalas, kas semē atrodahš, tadehš nefahdš brijnumš kad heidjot plauja paleef plahnala un plahnala. „Laurnumš launumu dšmendē“ fchis fakams wahdš peepildahš ir semtopibā; wahja seme isdod wahjus anglus, wahji augli iraid tikai wahja bariba, no wahjas baribas ftikli lopi, no panihkufcheem lopeem wahji mehflī. Ta tas grofšas oplahrt rinki kā semes lode, kamehr kahdš ftipraks fpehšs ne-eet palihgā. Laimojas fahdam eeguht tahdu fpehku, tur tuhda, wifš fahš greeftees uš otru puš.

Tahdš ftipraks fpehšs jeb lihdselkš pret peeminešo launumu iraid weenš, ko kattris ar labu gribu waretu peela- binat, tas ir: pawairota lopu baribas audfinafšana. Sem- kopjeem jafahš it nopeetni un ar wifseem fpehkeem fawdš lahdš audfinat wairaf un dafchadu lopu baribas fahlu un ftahlu nekā lihds fchim. Tad tikai, kad lopi dabuhš labu, fpehzigu baribu, tee paliks trefnakt un eeneefgati un sem- kopis no wizeem peedšchwos labumu; no labeeem lopeem nahšs fpehzigakti un trefnakt mehflī, tad fehješs preezafees par fawu kuplu druwu, dšeedadams:

„Deemš audfin' manu fehju,
Pafarg' par kruš' un wehju;
Lai preezadamees plauju
Un pilnus fchluhnus krauju.“

Dajšs warbuht fchahš rindinas lafidams, paflaufšs padomam un turehš turplikam par seemu mafak lopu; bet deefin waj eewehros aridsan to padomu lopu barofchanas finā. Ja majo lopu pulzaju tikpat ftikli mitinahš kā tas bijis jau parafis pee fenakā lopu pulfa, tad finams labuma ne tik ne-ijnahš kā preefš tam, jo: daudš un ftikli, ir labaki — nekā maj un ftikli; bet maj un labi — iraid tas labafais. Mafš pulzinfch lopu iraid labi jamitina.

Warbuht atkal kahdš zits semtopis teift, ka preefš wiza faimneezibas fchee padomi nebuht nederot, jo wizam ešot daudš ganibu, tadehš, wifadā wihšē japaturot semā leelaks ftaitš lopu, nekā labi waretu ufmitinat; bet lai toš ar dšhwibu ween iswelkot zauri, tatfchu ne-efot pawafari japehrt, tad ešot lopi dahrgi, kur to warot eefpeht. Wifš tahdi eemefli glufchi bes pamata! Lai tikai labi eewehro augfchoje rehlinumu: 5 labi mitinateš gowis dod daudš wairaf peena, fweesta un mehflu, nekā 10 ftikli turetas gowis. No tahš naudas, kuru waretu eekemt par pahrejo peenu, fweefiu un labibu, kas no labakeem mehflerem wairaf isanga, it drofchi warehš peepirkt wajadšigos lopuš un lauki paliks arween trefnakt. Bet wifwairaf peefchahjas tas semtopis, kas faha: kamdehš man fehš mafak labibas? Mani tihrumi ir labi, fpehzig; aug kad ir newaru gruntigi nomehflot! Bet tahdi semtopi, kas tikai tā palaihfahš uš laimigeem gadeem, pafchi par faweem laufeem, plawahm un lopineem, nemaj negahdadami, neapdomā to, ka ari pee wizu laufeem un plawahm tas patš ftikums fpehšā, kas pee naudas isdofchanas: arween naudu isdodot, bes ka atkal atpafak ko eekentum un wehl ja isdofchanaš arween wairojas, nonahkam it drihš pee tuffchibas. D. K. Keepupeets.

Wispahriga data.

Muhfu tauteeteem un tauteefcheem.

Tagad ir atkal klahš tas laiks, kad dabas mahmima mums fahš fmaidit un mehš jaurtrakti juhtamees zaur mih- ligakti gaisu, kas muhs atfpirdfina un tadehš mums ar wairš nepatihkt un jau apnikufchi muhfu seemas mahjokli. Noftgahš, dahhahš fetenites eei fawdš dahrsindš pulšs deh- ftit un nama tehws ar fawu faimi druwā fehllu fehš. Tauteefchi netil ween pee fchahdeem darbeem rihfojahš, bet ari fahš domat, kā pawafas brijchūs pawadishš, kur fwehdeenas un fwehflōš ar faweem kaimiaem fatittees un jautri fopā padšhwofees. Wifš wairaf pilfehneeki fahš fawas azis ftuldigi groft, lai waretu eeraudfit fahdu

jauku weetinu, kur pehž garas seemas dabas jaukumus ap- fweizinat un ar faweem tauteefcheem fatittees un jautri fopā padšhwot un tadehš fahš jau uš faluma fwehflkeem rihfotees un kahjas aut. Bet kur tad nu preefš tam to jaukato weetinu isfchahfimees? Pirmā fahira par tahdahm eeraugu muhfu tauteefchu un zitu muhfu gariga laufa waronu lapu kalmūs, otra dabas jau- kumus. Eše it ihpafchi peeminefchu pirmo fchiku. Nigas un ta apgabala Latweefcheem tahda weeta ir Katla- kalns, kur muhfu brijwibas leelajam gohdneekam jeb kare- wim Dr. G. Merkelim gulas weeta; Jelgawneekem Balo- fchu kapi, kur Latweefchu roftneekš un ftolu dibinatajš Pantenius dufš; Wirzawas apgabala tauteefcheem, Wirzawas lapu kalmūfch, kur muhfu freemais tautas dehš, rafstneekš un dšejneekš, Juris Allunans dufš; Tukuma apgabala tauteefcheem derehš ufmellet ftolotaja Sokolowitfcha lapa kalmū, kur pirmās semfopibas ftolas dibinatajš dufš; Sehripils apgabala tauteefcheem ir loti pafhftamš, Sunafsties lapu kalmūfch, kur mums wifseem dahrgā peeminaš turams weztehws Stenders dufš; Peebaldseefcheem gan jaukafā weeta buhs, tas lapu kalmūfch, kur muhfu mihlots Kron- walda Utis faldā meerā gulditš, un Alojseefcheem labprahš patittees tas lapu kalmūfch, kur muhfu rafstneekš un dšej- neekš Kroglemja Mitus dufš. Zitu apgbalu tauteefchi is- raudfitees ari tahdas weetas, kas wizeem wairaf eewehro- jamaš un jaukā peeminaš turamaš.

Kadehš fchahdus lapu kalmūs par mineto fwehktu weetahm lai isfchahgamees? Kapu kalmūi tatfchu ir klufas meera weetas un tadehš tur peeflahjahš til klufai publikai fapulzetees, kur lai waretu fahdu brijhdi no pafaulēs trofchka netrauzeti un meerā fawus mirufchōš peemineš? Un kā finamš — fakumu fwehflōš teel ari muftikš fpehlets un jautri jo jautri padšhwotš. Te par isfkaidrojchānu derehš norah- dit: kā Nigas Latw. beedriba falumu fwehklus ftwin minētā Katla-kalnā it gaduš reis, bet ka jautra dšhwē nenoteef paf- chā kapehtā, bet ahryufē. Teel isredseta ftunda, kad publika tā fahot, noleef jaurtrahš fwehktu drehbes un ap- gchrbjahš fehras fwehktu drehbēs, tad eet pee fawa zeeni- jamaš labdara fopa, fehru muftika un dšefsmu ftanas paze- lahš kā is semes dškuma un it kā waj debefis atfkanetu; lihds ar tahm is tauteefchu kruhtim zelahš fehras nopuh- tas, pee lam tad no fahdu tauteefchu firdš pilnuma ispluhš dafchš uš tautas darbeem pamudinajofchš un eefldofchš wahrdinfch. Ir gan nopeetnis, fwehtu juhtu brijhdi, kura eef- fpehjamš atfht, zil wehrtes zilwefa garam, kad tas meefas buhdams ir darbojees, iraid ftahdajis zilwezei par labu! Tur dabon ari atfht, ka tahdš zilwefa garš ir nemirfšgš. Tahdā brijhdi zilwefi ari teel jo wairaf pafkubinati, tā dšhwot un ftahdat, ka neween preefš fewis pafcheem, bet ari preefš faweem tuwaleem ko labu un wehrtigu waretu paftrahdat. Kad fchahda goda peeminaš zeremonija beigta, tad publika atkal atfahj fehro weetu un dodahš uš jautro flajumu. Un waru teift, ka neweeni fakumu fwehktu, ko beedriba isrihko, naw tik leelifti apmekleti, kā Katla-kalnā.

Bef garas isfkaidrojchanas jafafa, ka tahdi fwehktu ir zilweleem derigi un ka muhfu peenahkums ir fawus krees- noš, kapdš gulofchūs tauteefchūs un labdarus godam pee- mineš.

Bet eekams tahdus fwehktus isrihko, mums ir weenš jaukš darbs paftrahdajams, tas ir: mineto kreetno tautas ftahdneeku gulu weetas jauki apkopt, pušš un fozinus tur eedehtit ar tauteefchu fopigahm rofahm, lai tahdš ftmilfchu kalmūfch par ziteem jo jaukafš isfkaitōš, lai redsetu, ka wairaf tauteefchu rofas to fopufchās un grefnofufchās, par patezibas ftimti tam, kas to ir pelnifis. Nu tad tauteetes un tauteefchi, eefim fchini dehstu laikā ari minetōš lapu dahr- fīadš un pihfim pušu wairagus uš muhfu mihlo un dahrgo tauteefchu gulas weetinahm! Dannebergis.

Dafchadas finas.

No Gekfchemes.

Is Kurfemes. Mihkaiš Baltijas Semkopi! Neleedjami Tu eš muhfu labā, it fewifchli jaunakā laikā, eeguwiš dafchūs nopelnaus, kuru mehš Kurfemneeki paturefim uš preefšchdeenam jo dšhwā atminā, eeflawedami Tawi ne tikai muhfu behneem, bet aridsan muhfu radeem, kā kreetnu tautas lauku apkopeju un araju. Ar ufstizibu greefchamees tad ari fchini gadijumā pee Tewis, newis gribedami fahdu nepatihfamu ftihdibu ufahkt, bet wehledamees weizinat jo labaku kahrtibu. Kamdehš it padewigi Tawi kuhdšam, lai laipni Tu ujnentu fchihš rindinas fawas lapas flejās. Bet it ihpafchi, un ka Tawim jau fen finamš, paftahw muhfu mihlahš mafšes semites galwas pilfehā, Jelgawā, jo dšcha Latweefchu beedriba, kurai kā lozleekem peederet ari mums tas gods. Un kā Tu, mihlo Semkopi, nefen atpafak patš, mums ftioji, tad muhfu dšchā beedriba tagad jo leelaka un ftipraka, wehl jo ftuplala ir palifufe zaur faweenošcha- nos ar nelaiķa „fwehktu-komiteju“, pee lam muhfu beedriba atkal ir eeguufufe wairaf ftimtu kapitala, par lam finamš preezajamees no wifas firdš. Tatfchu nu, un kur leeta tahda daudfinama, wehletumees mehš ari finat, zil pawifam mums

ir tahs naudas jeb mantas? No janwara mehnescha fchi gada ne-efam par tam nefa dabujufchi dširdet. Bšijam ari gan nogahjufchi beedribā, it fewisfchi uš igahjufcho general-fapulji, bet tur par walti apflattijamees pehz mehnescha rehšineem, kahdeem pehz muhsu statutu 42 § tur wajadseja buht iškiteem. Tad efam dabujufchi dširdet, ka ir wairu-mam muhsu runas-wihru tapat nešnamas muhsu naudas buhšchanas, fur tafschu to peenahšunā lafi rewideret lopā ar „rewiſſias-komiſſju“. Vai nu gan pilnigi uštizam muhsu preekšneeku lungeem, bet it fewisfchi muhsu rentmeiſteram lā naudas glabatajam, uu muhsu preſidentam lā naudas iſdoſchanu atwehletajam, tomehr wehletumees par ſcho leetu klahtafas ſinas iſſinat, maſakais apleezinatās no wiſeem muhsu preekšneekem, pehz ſtatutās noteiktaš lahtibaš. Tad miškais Semkopi Tu netaunofees, ka jelam Dew wehl ſahduš lubgumuš preekšā, it fewisfchi toš, lai muhsu ſapulžēs kuru katu reiſi eepreekš deenas-lahtibu paſlu-dinatu, faſtabditu pehz lahtibaš-ruka 20. § no wiſas preekšneezibaš, un turpmat, lai muhsu beedribā notiktu balfoſhana ar bumbiraſum, pehz ſtatutes 64. §.

Dafchi Jelg. Latw. beedribas lozēti.

Vai no beedribas labas ſlawas ir to wiſmaſako mah-kuliti waretu aiſdšihit, it ihpaſchi iſfargadamees no ſchaubi-ſchanahš rehšnumu un naudas leetās, tod wajadsetu gan preekšneezibaš uš tam luhtot, ka katur mehneſi runas wihreem tiktu preekšā zelti beedribas mehneſcha-rehšnumi. Jo ſtingraka kontrole — jo wairak uštizibaš un tikai uštizi-žiba leel beedribai raſheni ſekmetees. Apſinadamees, ka wehl ne-efam paſpehjuſchi iſpildit ſawa peenahšuma, katur uſflawefchanu pawifaſm atraidam.

Red.

Bezwainē, nedeku pehz Leeldeenās. Ir mehš ſwinejam treſcho Leeldeenu. Saulite ſilda it brangi. Sneeģš — ſeemaš ſega — pamaſitehm teel deldetš. Leetus nelihſi. Upes jau eekrituſchās. Zeli teel rakti, jo wairak tā ſauzamee Rigaš zeli teel tihriti no ſneega; baſnižās zeli jau ſen noihdšinat. Lopiņus nu it nopeeni redš ſeerejam pa klajumeem; ir gan ſaulaini. Runa, ja ſaltajš ſeemela wehjuſch un ſaufaiš pa-waſarš rubſeem neſlahdeſhot, tad gaidami labi rudš — ſeema teem ne-efot daudš ſlahdejuſe.

Jau ſen tā ſauzamee „okzioni“ ir eefahluſchees. Til dšird, ka pee ta un tā kroga buhšhot „okzionš.“ Sautini ſreidāš turp. Pee mums ari treſchōš ſwehtkōš notureja „okzionu“ jeb uhtupi. Kroga papuš ušluhdi jeb peeluhi preekšneekem, lai pee ſcha kroga leel ſapulžetees, teikdamš: „Gan jau par to ſinaſim!“ — No lai dara, katriš preekš ſew gahda un ſtrahda! Lopus dahgi neſadſen, par grabaſcheem ari maš ſola. Finanžes katur mahjās. — Saimneekem lini mahjās — naw to puſiſcheem lones iſmaſkat, naw preekš lungeem ari; pat kredite žitam grubti nomakſat. — Katriš tur zeribu uš labakahm ženahm, waj ta peepil-difees, taš wehl janogaida.

Dšird jo nopeetni kurnot par aluš ſamaitaſchanu. Taš notiziš ſchitā: 3. v. R. atſahj ſawu lihdi ſchim ren-ſeto muſiſchu, kur ari teel aluš bruhweiš. Te no Turgeem nahš jaunš muſiſchās kungš un jaunš bruhwertis. Biju-ſchāš muſiſchās kungš, waj nu negribedamš wairak bruh-wet jeb gribedamš lehtali pahrdot, liziš aluš uhdeni pee-leet un tad atdot par 5 rubl. mužu ſaweem krodſineekem. Apakſch 3. peederofcheem krodſineekem pehz kontrahta naw brihw no ziteem bruhſcheem ſemt alu, tapehž ari 3. aluš dabuja lauſchu mutē noſautumu „tihaš ſamaſgaš.“ Kro-dſineeki, ſlinki nehubdami preekš ſawas lules, ne pah-dera wiš lehtali 5 rubl. mužiga aluš, bet tapat par 9—10 kop. pudeli, tā kad maſfaja 9 rubl. muža. Tapehž ari iſzhelees daſchōš krogōš ſtrihduš ſtarp pahrdewejeem un dſerajem, kuru wišwairak ir muſiſchu puſiſchi un pušgraud-neeki, jo tee wairak pelna. Weenā kroga pat lihdi mateem tikufchi. Krodſineekš no plehſchanahš wairš runat newar; ſtahta, ka tam uhtu eſot noſtuſchi. Deefin, kad mums uſlehtš godigaš ſadſihweš ſaulite!

Juhneekš.

No Jaunpils Widſemē. 3. martā muhš dšili ap-behdinaja behdu wehšis, ka muhsu Wiſuſchehligaiš un katti miškotaiš Semestehwš, Keewijaš Keiſarš Melkanders II., ſchlihtreš no mums zaur breemū pilnu nahwi.

Ar aſarahm ažiš itweens otram jautaja, waj ta tee-ſcham pateeſba? Waj drihtſtam til breemūgai ſinai žiget? Deewam ſchehl ta bija pateeſba.

4. martā, tā leelā luhdſamā deenā, wiſi zeli bija pilni baſnižneeku, kaš klufi un ar aſarahm ažiš til ſreidšahš, pee Wiſu Waldineeku Waldineeka kaſjahm ſawas ſlumjaš no-likſt un ſchehlaſtibu par Keiſara namu luhgtees.

Baſnižas krehſti pildijaš jo agri un Deewa wahredi ſahlahš. Wiſi tika waditi no žeenitā mahžitaja, W. Kun-ſendorſa kunga, tā, tā jau taš luhdſamā deenā peenahlahš.

Latweeſchu laikraſti un wizu wadoni, tee no kanzeleš gan dabuja pilnigi ſawu teefu. — Tee eſot lihdiſinajami Baala praweeſcheem, tee Latweeſchu tautu nogreſchot ſliktā žekā. Bet pahr Dahrgo Semestehwu nedširdjahm ne wahrda.

Taš tā ſatrizinaja kauſchu prahtuš, ka pehz beigteem Deewa wahrdem pagaiſa wezalaiš tika no kauſchu bareem apſtahtis, kaš ar aſarahm ažiš luhdſa, lai gahdajot, ka draudſe wairš nedširdetu tahdaš leetas baſnižā.

Pagaiſa wezala lehnprahtibai tit knapi iſdewahš, Lau-dis apmeerinat. (Balfš.)

Diklu ſawſtarvigās ugunšapdroſchinaschanas beedri-baš ſtatuti 25. martā apſpirinatī no eekſlektu miniſtra palihga.

No Muhsu puſes. Balt. Semkopi 12. num. atro-dahš rakſis no muhsu puſes, fur teel ſtahtis, ka muhsu dſeedoſchanas koriš taiſahš iſnihtl jeb iſditt, un ſahdaš wainas dehl. Tagad iſrahdižees, ka wiſi iraid pateeſiba, tilai janoſcheho, ka ſinojumš iſdewees wiſai iſhš. No doubtseem uſſkubinats, luhdſu žeen. redakſiju pee mineta ſinojuma wehl ſcho peemetinat.

25. martā ſ. g. muhsu žeen. dirigenta kungš ſapulži-naja ſawuš dſeedatajuš, lai tee tā jau arween bižiš, ih-paſchi uš Leeldeenāš ſwehtkeem ſahduš jaukuš gabaluš ee-dſeedatu, kaš muhsu dirigentam no Wallaš ſeminariteem bija peefubtiti un ſahdi muhsu baſnižā wehl lihdi ſchim naw dširdeti. (Šche japeemin, ka no muhsu draudſes ſto-las, kuraš ſkolotoju, neſinam kaſab, muhsu mahžitajš ee-nihſt — tagad jau 4. ſkolneekš Wallaš ſeminarī apmekle un weenš no ſcheem jau ir ſawu kuruš beidſis ar pirmo numuru, kuru draudſe ſchoruden eewehleja par palihga ſko-lotaju draudſes ſkolā.)

Muhsu žeen. mahžitajš, ſinat dabujis, ka dſeedataji ir ſapulžefuſchees uš dſeedaſchanu draudſes ſkolā un neware-damš tai deenā wairš zita nefa iſdarit, nehmahš nahlamā ſwehtdeenā raht no kanzeleš un aiſleegt tahdaš ſapulžes, jo ne-efot brihw par to laiſu, kamehr behrni ſkolā teel mahžiti, dſeedat ſa-eeet, taš eſot pret ſkolāš liſkumeem. Mehš nu, tā protamš, no tahdeem ſkolāš liſkumeem nefa nebijam dširdetuſchi, tomehr nedrihtſejam wairš uš dſeeda-ſchanu ſapulžetees — ſkolāš waldibai jallaufa.

Tā mē palika muhsu koriš beš dſeedaſchanāš Leelde-nāš, lai gan uš to draudſe ar ilgoſchanos nogaidija, ta-dehl, ka taš winaš eeraſta leeta no agrakeem laiſeem.

Kad nu ari pateeſi tahdaš liſkumš buhtu, ka naw brihw tai laiſā dſeedat, kamehr behrni ſkolā, tad mums, tā dſee-datajeem, tomehr buhtu japretojaš, jo mehš behrau mah-žibaš laiſu it nebuht nelawejam. Muhsu draudſes ſkolā, tā jau mineiš, ir ſawu palihga ſkolotajš, kaš pahrmaitru ar ſkolotaju, uſžihtigi katriš ſawas ſtundas bod, tadehl mah-žiba un uſtraudſiba neiktu kaweja; tur laht dſeedataji teel ſapulžeti ſkolotaja paſcha dšihwolki, kaš otrā galā, pawifaſm no ſkolāš klafes ſchlihts un kura ir ſkolotajam brangaš klaweereš. Kaut jele žeenigaiš nepeemirſtu, ka mehš ſkolai eſam daſchu labumu darijuſchi, bet ſliktuma ne til daudš tā melnš aiš naga. Lai peeminam ka muhsu ſkolāš eh-geleš, kaš maſfaja 250 rubli, iraid eemanototāš zaur muhsu dſeedaſchanāš beedribāš daſchadeem iſrihſojumeem un no labprahtigahm mihleſtibāš dahwanahm.

Tad lai nu žeen. Semkopi laſtaji ſpreeſch, waj mehš buhtum grehlojuſchi pret ſkolu, ſkolāš mahžibahm un liſku-meem, kad buhtum wehl jo projam ſkolāš namā ſapulžefu-ſchees uš dſeedat mahžifchanos? Aridſan luhdſam leetas pratejuš, mums to iſſlaidrot, kaš ari daſcham žitam dſeed. korim deretu eewehroſchanai: ko lai dara tee kori, kuru dirigenteem zauru gadu ſkola jatur? Kad un fur tee lai ſanahk un mahžahš?

Wiſas raditaš leetas, wiſa daba preezajahš ſchini jaukā pawaſarāš laiſā. Pkawas un meſchi ſahk pamoſtees, putni debefš klajumā, wiſi lopiņi ſemeš wirſu teiz un uſ-gawilē ſawam Raditajam, wiſi preezajahš — un mums žil-wekeem ſchis preekš iraid aiſleegitš, — mums aiſleegitš dſeedat un preezatees, tam augſcham žehluſcham kungam un Peſtitajam par godu un ſlawu. Wezaiš Pehteriš.

No Skujenes puſes. Pehdigā laiſā awiſeš beeſchi ſtahta par mahžitajeem, kaš Latweeſchuš griš norahdit par dumpineekem un nihliſteem, u. t. pr. Ari Skujenes mah-žitajš ſchā ſinā naw žiteem paſal paliziš, bet gan buhš — preekšā. Daſchi mahžitaji ir teiſufchi, ka „ſtarp“ Latweeſcheem eſot nihliſiti, bet muhsu žeen. mahžitajš ſlaidri ſludinaja 18. martā ſ. g. Augſta kunga un Keiſara pa-dewibaš ſwehreſchanāš deenā, ka ihpaſchi Skujenes drau-dſē eſot dumpineeki un nihliſiti, kaš meklejot wiſu waldibu apgahit un paſahwoſchu waiſiſka lahtibu iſpoſit. Teeſcham jabrihnahš! Deefin kapehž tad muhsu žeen. mahžitajš ſchōš nihliſtiuš, kaš wina draudſē atrodahš, nenodōš peenahžigai teefai, bet til ſawai draudſei to ſludina, kaš no nihliſma un no kaur kura nihliſtu eedoma til pat tahlu ka debefš no ſemeš. Wezaiš Pehteriš.

No Weetalwaš-Odſeeneš peefuhtitiš Latw. Aw. ſchahdš ſinojumš: Ka daudš weetāš Kurſemē un Widſemē, tā ari ſchē uš Odſes kalna tika jau aiſpehn uſjelteš raundiſchā-nahš ſtabš (ſchliſeriš? red.) Šchē kaimindš dšihwo ſahdaš wihreš G.; ſchis ſcho weetu iſredſejees par ſawu darba-lauku. — Weetalwaš draudſei naw paſchā ſawa mahžitaja, bet ta ir ſaweenota ar Kaſnawaš draudſi; tapehž ſchē deemkaſpoſchanu notur til pahrewehtdeemahm. Iſgahjuſchā waſarā daudš reiſ kad ſchē Deewa wahredi netika ſludinati, tad laudis leelāš pulkōš ſapulžehāš pee ſtaba, G. plah-paſchanāš klaufitees. Šchis wihreš ſahžis ſwehtōš ſakra-mentuš neemat un wiſadaš nekahrtibaš iſdarit, kaš muhsu žizibu nižina. Duſmaš pahraem katur prahtigu žilweku,

redſot tahdaš nekahrtibaš noteekam pret muhsu žizibu. Ze-reſim, ka uš preekſchu titš lahti žoki ſperti pret ſcho rupjo grehlu pret muhsu boſnizu.

Waj til ſinotaja neiſpraſchanāš dehl nebuhš ta ſira til noſchepmiga? Wiſadā wiſhē wehletumees pahr to ſkaldraſas ſinas. Red.

No Kaſnawaš. Šchejeeneš Springenu mahju ſaim-neekam kahtōš „weikalneekš“ iſmahnižiš 2 birkawi linu, ee-dodamš diwuš neriktiguš 25 rublu gabaluš un wehl 17 rubluš palikdamš parahdā. Blehdiš iſflawejees par leelu linu-tirgotaju un iſdewiſi truhktoſchāš naudaš weetā ſchimi, opakſchā paraktidamees ar kahta Odſeeneš ſaimneeka wahredu. Par blehſcha beedei, kaš iſdewees par linu aiſwebeju, pa-ſiſtiš kahtōš Odſeeneš ſaimneekš, un par blehdi — tagad žectumā atrodofchāš R. Tahlal iſmekleſchana uſſahkta.

R. A.

Par Talju pilſteefas aſeforu no eekſlektu miniſtra apſpirinatš Georgš v. Paudring.

Šchenberga. No tureeneš „M. W.“ dabujis ſchahdu rakſtu: Mums jaſiaw par kahtu breemūgu notikumū. Žetortdeen, 16. aprili, kahti muſiſchāš ſrahdneeki atrada kahtu werſti no Šchenbergeš meſchā kahta jauna žilweka liſki, kuru tee wehlaſ paſina par tureeneš leelakā tirgotaja ſelli. Augſchpehdu gukot taš bij galwu pret kahtu žiiti atſpeediš, weenā rokā žimdu un otrā rokā neſdaugu turedamš, lode tam bij pee demizeem galwā eegahjuſe, no zauruma uš augſchu aſniš ir tezejuſchāš, pee liſka nekahdš eeroziš netika atraſiš; tā leekahš, tad zaur ſlepkawu rokahm kritiš. Leeldeenāš ſeſtdeeniš minetaiš nelaimigaiš jaunekliš bij no ſawa kunga praſſeješ, lai to laiſchot ſawu mahi apmeklet, kura Bauſkā dšihwo, tā tad kungš ari to ir laidis, tam wehl ſawu ſelta pulkſteni, 50 rublu wehrtibā, preekſch fa-taiſſchānāš lihdiš dodamš; tad taš kahtu ſchihdu ſubrmani derežiš, lai to lihdi Bauſkai nowedot. Taš tagad ſata, ka ari eſot nomebiš. Bet žiti to ir pirmajā leeldee-nāš deenā redſejuſchi S. frogā, tā tad wehl lihdi ſchim wainigeš ſlepkawaš naw panahkti. Wiſi, kaš ſcho nelai-migu jaunekli paſina, to ſoti noſcheho. Taš bižiš paſchōš jaunibaš ſeedōš, tilai 17 gaduš wežš, nahwei par laupi-jumu zaur negehligo ſlepkawu rokahm kritiš. Noſchehojama mahte, kurai nu weeniga žeriba laupita, tagad no ſchehla-bahm neſina wairš kur galwu liſt.

Reformu leetā „Rev. Beob.“ rakſta tā: Waldiba wiſpirmš nodoma ſaſaukt ſemeš (tautaš) weetnee-luš, kaš lai iſſtrahdatu jau iſſludinatos 5 jautajumuš, iſ tureem ſtaſtahw graſa Loris-Meklowa programma.

Keiſara Majeſtete 26. aprili wiſaugſtiki pawehlejiš, generakeem, ſchtaba un wirſoſjeereem un kara eerehdneem atkaut, nehſat pilnaš bahriſdaš, un gwardijaš un grenadiru ſaldateem nelikt bahriſdu nožirpt.

Spehku lahtſchu ženas ir pa-augſtinataš, bet wizu ſchlihu ſkaiš pamaſinatš, tā tad turpmat pahrdōš:

A. 2 ſpehles pa 52 lahtim:

- 1. glaſē lahtitiš
 - a) Keiſara pilſpagalmam pa 3 rbl. — kap.
 - b) publikai 2 „ 50 „
- 2. atlaſa lahtitiš 1 „ 75 „
- 3. pirmāš ſchlihtas 1 „ — „
- 4. otrāš „ — „ 60 „
- 5. paſianš lahtitiš 1 „ 20 „
- 6. minitjur „ — „ 20 „
- B. 2 ſpehles pa 32 lahtim:
 - 7. pirmāš ſchlihtas — „ 90 „
 - 8. otrāš „ — „ 50 „
 - 9. treſchāš „ (36 lahtitiš) — „ 30 „
 - 10. ſotu pirmāš 1 „ 20 „
 - 11. „ otrāš — „ 30 „
 - 12. Brahka — „ 70 „

Tadehl ka naw eeprehjamš tuhtit nobeigt 2. ſchlihtas 1. klafes lahtſchu pahrdofchanu, ſchahdas lahtitiš wehl pa-likš pahrdofchanā un maſfahš 2 ſpehles pa 52 lahtim 90 kap. un pa 32 lahtim 80 kap.

Miniſtru komitejā, ka „Wald. Wehſineſi“ laſamš, neſen žižiš ſpreeſtiš par atlauſchānu, telefonuš eetaiſiti. Mi-niſtru komiteja atſinufe par wajadſigu, telefonuš, tapat tā telegraſuš, ſemt waldiſchānāš pahriſiā, un paſtu un tele-graſu miniſtrim uſdot, faſtahdit projektū, pehz kura telefoni buhtu eetaiſami; preekſch telefona weena paſcha nama ro-behſchāš waldibaš atkauſchana ne-efot wajadſiga. Šchis miniſtru komitejaš noſehmums 27. februari no Keiſara Ma-jeſtetešapſpirinatš.

Kiſchinewa, 20. aprili, tā „Golofam“ telegraſeere, notika ſadurſchānāš ſtarp Šchihdeem un kriſtiteem. Daſchāš bodiš klawa nopoliſitā. Daudš kauſchu tika apzeetinati.

Kiſchinewa. Loti karakteriſtiš notikumš, kaš it brangi apſihme tagadejāš buhſchānāš, ir ſchahdš: Kahta adwo-kata nomā dšihwoja Šchihdš. Iſhſt preekſch Leeldeenahm nama ihpaſchneekam wajadſeja naudaš, un tadehl taš uſ-aižinaja ihreneeku, tai ihri ſamaſfatu eepreekſchu. Bet taš to nedarija, tadehl ka paſcham pa Leeldeenahm bijuſchāš leelaš iſdoſchānāš un ka terminſch wehl nenotezejiš. Par to ad-wokatiš wizu denunzeereja tā „politiski neuſtizamu“, un — Šchihdizu apzeetinaja. Wehlaſ gan iſrahdijahš, ka beš pa-

mata, bet 4-5 deenas tam tal weenam pascham wajadseja tupet, no familijas atskirtam.

Par Schihdu Krawalu Jelisawetgradā tagad lasam plaschakas srazas. „Golosam“ raksta 17. aprill: Tikai schodeen war pabrskattit nopostischanas darbu. Jhpaški triht azis eelas, las ka ar sneegu aplabtas spalwahm. Schihdu mahjoklās neweena gulta, neweens spiltwens naw palizis wefels. Blakus nopostiteem nameem redjami gabali fadausitu mehbeu un schahdu tahdu mahjas rihku. Wiau starpā atrodahs falauftas klaweres faraufitahm stihgahm. Nameem eedausti logi un durwis, eefschā wifs ispositts. . . Wispirms nehmahs nopostit Schihdu schentus, aijdotawas, wihna pagrabus, atklatos namus un bodis, un tad laudis gahsahs wirfū wifam, las ween peedereja Schihdam, wifu fadausidami un nopostidami. Us tirgus wehl schodeen juku jukahm ismehtatas prezes un daschadi rihki. Wifu ismeta laukā us eelahm. Tur attal bij eeradufsches ziti, las leetas panehna un aishesa. Kauschu publis, las fastahweja is hatneeleem, maspilfoneem un semneekem, nelo nenehna, aphefha pat naudu, lo dabuja rolās, wara un fudraba naudu ismehtaja pa eelahm un atraidija pat to naudu, lo Schihdi teem peedahwaja. Tā par peemehru weens Schihds kauschu publim folija 2000, otrs 1000 rublus u. t. t. Tif brandwihnam un ziteem, magasinas un bodis atraiteem dshreeneem, laudis leeliski padewahs. Schentōs un brandwihna noliktawās fadausija wifas muzas, tā ka pagrabs tufschas muzas, tā fatot, peldeja pa brandwihnu. Daschi pat tā bij peestrehufsches, ka gandrihs noslibka tahdā brandwihna esarā. Pa eelahm daudis walstijahs un guleja bes famanas aij leelā reibuma. — Wiswairak eekairinaja laudis lahdi rewolwera schahweeni no Schihdu pufes. Tagad stahsta, ka preefsch leeldeenahm Schihdi fapirtufsches libds 75 rewolwereem. Tā par peem. runā, ka laudis jau gribejuschi islibst, te is nama lahda schahs schahweens, laudis atgreeshs atpaka un nopostija namu. — Keelajā sinagogā eedausija tikai logus, bet wifas zitas sinagogas nopostitas libds pamatam. — Pee nemeereem daudis aplahrines semneeku peedalijahs. Weens Schihds nonahwets. Schihdu leelakā data pee laika bij aishegufe. Kauschu publi weens wihrs eewainots zaur rewolwera schahweenu. — Gewehrojama ta leeta, ka neweena krittita namā naw aplahdets.

Ahrpilschtu nameem ar krihtu bij usrakstis ihpafschneesa wahrdē; bes tam krittito nami bij eefihmeti zaur krusu. Daschi eefihwotaji pee logeem bij nostahdijufchi fwehto bileds.

No ahrsemehm.

Wahzija. Sozialdemokratu tautas weetneeks Frigische is Seemet-Amerikas atgreesees us Wahziju. Tas nobrauzis us Berlini, kur tam lā tautas weetneekam brihw usturetees reichstaga sehdeschānu laikā (— zitadi tas no Berlīnes israidis —), bet drihs tas attal aishrauzis projam. Schi sozialdemokratu wadoku zeloschāna laikam noteel lahdu partijas mehru labad.

Belgija. Brifesees fozialisti noturejuschi fapulzi deht preteftibas isfazischānas pret noteefatahs Keisara fleplawas Desas Selsmaneees nofodischānu. Sapulzē lahja preefschā Roschjora wehstuli, kureā tas isteiza Franzuschu radikalū preefschānu fapulzes mehrlim; tad tureja ašas runas pret Belgijas laikrahteem, no kureem neweens pats nenehnees fleplawu leetu aistahwet, un beidsot peenehna Belgeeschu fozialistu adrefti pee Kreewu nihilisteem.

Anglija. Bradlams attal reis no apalschāna israidis. Tā ka swehru atzelschānas leeta nowilzinahs, wirsch otrdeen no jauna gahja pee nama galda un pagehreja, lai to apfwehrintot. Wirsch attal tika atraidits, nama presidents to usajzinaja atkahptees, un Bradlams leedsahs to darit. Konserwatiwo wadons Norškote lika preefschā, Bradlawam aistleegt pawifam namā eenahkt, kamehr tas nebuhtu apfolijees, fapulzes darischānas netrauzet. Preefschlikums tika peenemts, un Bradlams nu pilnigi isflehgts (libds schim tas wareja fapulzē buht, til ween tas nedrihtseja nedi libdstrunat, nedi libdsbaltot).

Franzija. Tunifes leetā Anglija un Italija libds galam neturefshot rofas flehpi. Itelijahs ministru preefschneeks Kairoli us peeprafschānu isflaidrojis tautas weetneeku fapulzē, ka Italija un Anglija norunajuschas, fuhitit us Tunisi katra pa weenam kara fugim, deht fawu pawalstneeku labakas apfargaschānas Tunise. Kad schee kara fugi rei atradisees pee Tunises pilsehtas, tad Italija un Anglija laikam runahs par wifseem Tunises jautajumeem zettakt libds. Franzijas finanses pastahwigi seet. Budscheta

fomissjai tika no finansu ministra sirtōs, ka schi gada pirmasōs 4 mehneschōs bij 64 miljōnu franku wairak eenahkumu neta isdewuma.

Us Tunises pilsehtu drihsunā tiffshot no Franzuschu waldbibas taifni fuhititi ar fugeem kara pulki deht schih pilsehtas eenemschānas. Pehz zitam siraahm schee fugi jau is Tulonas isbraufschji.

Italija. Pahwefis laudis Kreewu fuhnim Wihne, Ubrī lungam, usajzinajumu, atbraukt us Romu un paralksit konfordatu jeb fallhgumu starp pahwefu un Kreewiju.

Turzija. Turzija gribejuse us Tunisi fuhitit kara fugus deht Tunises beja apfargaschānas, bet Franzuschu fuhnis Tiso Portai siraohis, ka Franzija tahdu kara lugu fuhiti, schānu neatkahfshot un ja mineteē fugi mehginatu Tunisei tuwotees, liffshot tos no Franzuschu fugeem ar leelgabalū schahweeneem atraidit, zaur lo Turzijai isjeltoš ar Franziju karsch. Schi isflaidroschāna palibdsjuse, jo Porta atfajijusehs no fawa nodoma.

Turzijas fuhnis Berlinē, Saadula pascha, dabujis no Portas pawehli, dotees us Konstantinopoli Abdul-Mifā fleplawu prozefes leetā. Saadula pascha ari esot bijis weens no dalibneekem. Saadula pascha esot fasslimis, un negribot braukt us Konstantinopoli, laikam lo nelabu paredsedamā.

Mehris Mesopotamijā wehl plosahs. Turku waldbiba gan pastahwigi sira, ka sehrga nepahrgahjuse pahre eeflehgatā apgabala robefchu, bet las to pilnigi war tizet? Schmoti ir, ka Portai nesen wajadseja us sehrgas apgabalu fuhitit jaunus kara pulkus deht labakas apgabala eeflehgschānas.

Atbildes.

Zubneekam. Inhu fuhitijumu no 29. aprila dabujahm. Ir derigs. Bateizamees.

U. S. — M. „Deels krusitehws“ dabuhs weetu peelikumā.

A. A. — M. Sinojumu fanehmahm. Shtam dands „labu deemu“.

Pogu Janim. Bateizamees. Par zitu isrunajimees wehstule, lo drihs Sums peefuhitijam. Red.

Atbildigs redaktors: Stahla Zublijs.

No zensures atwehlets, Riāā, 6. majā 1881.

Sludinajumi.

Sirniugu pateizibu,

iffatu wifseem, kurt 4. aprillt pee uguns-grehta dsheschānas dalibu nehmušchi. Bet it ihpafchi pateizos Beeser-Dshol-niifschas baron leellungam, Mehjules Brandt un Puts kungeem par wimu sirdibu tai darbā, Gulberī, 20. aprillt 1881.

Art: Baron Schouls Wshereden.

Usajzinajums us peedalischānos.

Rujenes semkopibas beedriba no 20-22 junijam f. g. — Rujenē isrihtos Semkopibas istahdi,

us kam wehl padewigi uslibds semkopibas weizinatājus pee tahs dalibu nem.

Pehz agrakt jau laikrahtōs mineta sludinajuma istahdamu leetu un mantu wehlfatāis peemeldeeschānas laifs ir noliktis tagad libds 10. majam. — Rujenē pee istahdes komitejas. Us istahdi nosihtamū leetu un mantu peenemschāna ir nolikta us 16. un 17. juniju, bet kastonu un waislas lopu 19. junijā, turpat pee istahdes komitejas Rujen Terneijā. — Ari teel minets, ka istahdes komiteja patur to teefibu, newehrtigus peefuhitijums atraidit.

Istahdes komiteja.

Jelgawas Latw. beedriba.

Jelgawā, Schirtenhöfera teatra un konzertu-namā, buhs fwehtdeen, 10. majā 1881

Latweeschu teatra israhdsichāna no Jelgawas Latweeschu beedribas atkeereem sem D. Wreschinsku tga wadischānas. Israhdsis us wehleschānos otru reisi:

„Janni laudis pehz lahsham.“

Joku-luga 1. zehleena, latw. no A. Schillina. Tad pirmo reisi:

Beedribu fehrga.

Joku-luga 3 zehleendā, latw. no P. Plaweneeka. Us tam pirmo reisi:

Bihrulitis.

Dseefmu-luga 1. zehleena, latw. no P. Plaweneeka. Gefahkums plkst. 1/2 wakarā.

Pehz teatra buhs turpat Schirtenhöfer tga fahle

Walle.

Zenas preefsch teatra un balles, tā libds schimā Biletēs dabujamas eepreefsch S. Allunan tga grahmānizā, isrihtojumu deenā Schirtenhöfera namā pee kafes

Beedreem kahrtis jansrahda. Jelg. Latw. beedr. teatra-komissja.

Stempelmarkas

un stempelpapihris

ir dabujams pee

G. Jakobsohna.

Jelgawā, Katolu-eelā jalajā bodē 16. numurā.

Superfosfatus

pahrdod lehti

P. Wachholders, Koknesē.

Egles un preedes baltus, plankas, dehtus, lates

un wiswifadus buhwofokus par lehtu malku peedahwā

G. Jakobsohns,

Jelgawā, upes eelā Nr. 4, aif bruhwera Herrmutha.

Kereet sagli!

Nakti no 24. us 25. aprillt Zubdāschu pag. fatim. Meschalam, Zabnim Libzim, isfagta no italka gaischi bruhna fehwe, wideja leeluma, 7 gadi weza wehrtiba 80 rubla. Siches ir schahdas: diehte peere, purns baltis un azis baltas, trihs tahjas libds wehifschēem baltas. Geshigta tikuše bruhnās dselsasū wahgōs, ar wihu eejahgu wehrtiba 130 rbi. 20 rublu dabuhs tas, las wimu usrahdsis Zubdāschu pag. waldei, Maschu draudise.

Birma Kreewu

uguns- apdroschinaschānas beedriba,

dibinata 1827. gadā.

Agenti:

- Zehsis — S. Wolmann,
Walta — Moris Kollaud,
Walmēerā — H. W. Müller,
Timbafschōs — B. D. Gufstlawesky,
Ruhjenē — Eduard Dabbert.

Wehl iraid dabujams Puhzischu Gederta un beedra grahmatu pahrdotawā Rigā:

Baltijas jautajeens.

Profesora M. P. Bogodina wehstule, dahwinata slawenā Latwoju un Igaunu aistahwa Doktora Garliba Merkela peeminai. Is Kreewu walodas tulkojis G. P.—s.

Pabakais Langdales Superphosphats

par lehtu zenu ir dabujams pee

F. Wefser & Comp., Rigā,

Dirnawu eelā Nr. 59. (Geebrantfchānas weetā, „Janna Lauwa“.)

Slawenās stepes sahles „Bromus inermis“

fehklas esam dabujufchi no Kreewijas tikai 2 pudus. Tee, kuri wehlahs isprowet ar scho sahli, lai pasteidshs us

Baltijas Semkopja administraciju.

Rigā, Ahrpilschtas Kalku eelā 14. num.

Saweem zeeniteem pirzejeem daru sinamu, ka schini gadā tapat tā fenaf pahrdodu tahs ihstenahs

Steiermarkas Patent-iskaptes

leelumā tā masumā no wifada garuma. Tapat ari strihkus un galodinas preefsch usafinaschānas, arklus no H. J. Schwarzhoff taiftus un III. semkopibas istahde ar goda algu apdahwinatus;

kaleja laktēs, sfruhwstikus, wifades dselsis naglas, atflehgas, enges, krahfus durwis un zepeeschu krahfnes, logu glahfes, juntu papi, zementi

un daudis zitas pee lauffaimneezibas un buhwes wajadshgas prezes. Apfolu saweem pirzejeem labit apdeenteschānu, rikliugu swarū un lehtu zenu.

Sander Martinsohn,

Peterburgas Ahr-Rigā Kalku-eelā Nr. 16.

F. W. Grhmann, Rigā,

eepretim Jelgawas un Tukumas bahnušim. Arli, arktu daikti, sehjamas un planjamas maschinas. Ar rofahm un gevelt dienamas tukamas-maschinas. Garreta lokomobiles un tukamas-maschinas, las ihpafchi weenkahrst labi taiftas un daudis pahrtahda; us Wartses pafawles istahdi tahs ar 2 selta medakahm kronetas.

Superfosfati, augst- un widus-grahdigi, ar peefolita lahuma apgalwofschānu.